20/07/2026

Εορτή του Αγίου Ωφελίμου στη Μητρόπολη Μαντινείας και Κυνουρίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαντινείας και Κυνουρίας

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα η Ιερά Μητρόπολη Μαντινείας και Κυνουρίας εόρτασε χθες, Κυριακή 19 Ιουλίου, στον Βυζαντινό Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Επισκοπής Τεγέας, τους Αγίους Πατέρες της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου της Χαλκηδόνας (451 μ. Χ.) και ιδιαίτερα τον Άγιο Ωφέλιμο Επίσκοπο Τεγέας, ο οποίος συμμετείχε σε αυτή.

Το χωριό Επισκοπή ήταν η έδρα της Επισκοπής Τεγέας από τον 5ο αιώνα, όπως μαρτυρείται του εκάστοτε Επισκόπου της Τεγέας, όπου βρίσκεται ένας θαυμάσιος βυζαντινός Ναός επάνω σε αρχαίο θέατρο του 2ου αιώνα, αφιερωμένο στην

Κοίμηση της Υπεραγίας Θεοτόκου, την οποία ευλαβείται ιδιαιτέρως ο Αρκαδικός λαός.

Στην Ακολουθία του Όρθρου χοροστάτησε ο Θεοφιλ. Επίσκοπος Τεγέας κ. Θεόκλητος, ενώ του Αρχιερατικού Συλλείτουργου προέστη ο Σεβ. Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος, συλλειτουργούντων του Σεβ. **Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας κ. Επιφανίου** και του Θεοφιλ. **Επισκόπου Τεγέας κ. Θεοκλήτου** .

Στο κήρυγμά του ο Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος αναφέρθηκε στη Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο και στον Άγιο Ωφέλιμο, Επίσκοπο Τεγέας, τονίζοντας τη σπουδαία συμβολή των Αγίων Πατέρων στη διαμόρφωση του ορθόδοξου δόγματος, στη διαφύλαξη της πίστης και στην ποιμαντική διακονία της Εκκλησίας. Υπογράμμισε ότι οι Πατέρες παραμένουν διαχρονικά πρότυπα και οδηγοί, καλώντας τους πιστούς να αποκτήσουν πατερικό φρόνημα και να αντλούν από τη διδασκαλία τους απαντήσεις στα σύγχρονα ζητήματα.

Παρέστησαν ο Πρόεδρος του Τεγεατικού Συνδέσμου κ. Βασίλειος Ψυχογιός, μέλη του Δοικητικού Συμβουλίου, Δημοτικοί Σύμβουλοι, καθώς και άλλοι εκπρόσωποοι τοπικών φορέων της περιοχής.

Με το πέρας της Θείας Λειτουργίας ο Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος ξεναγήθηκε στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Τεγέας στο χωριό Αλέα.

Το Κήρυγμα του Μητροπολίτη Μάνης κ. Χρυσοστόμου΄

Ἑορτάζουμε σήμερα τήν μνήμη τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία συνεκλήθη στήν Χαλκηδόνα τό 451 μ.Χ. κατά τῆς αἱρέσεως τοῦ μονοφυσιτισμοῦ καί ἔλαβον μέρος σ’ αὐτή τήν σπουδαιοτάτη Οἰκουμενική Σύνοδο 630 Θεοφόροι Πατέρες. Οἱ ἅγιοι Πατέρες διετύπωσαν τό Χριστολογικόν Δόγμα καί θεολόγησαν διά τάς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ «ἡνωμένας ἀσυγχύτως καί ἀδιαιρέτως ἐν τῷ ἑνί προσώπῳ ἤ τῇ μιᾷ ὑποστάσει τοῦ Θεοῦ Λόγου». Ἡ Σύνοδος, μάλιστα, αὐτή ἐξέδωκε καί 30 ἱερούς κανόνες.

Μεταξύ τῶν ἁγίων καί θεοφόρων Πατέρων τῆς Οἰκουμενικῆς αὐτῆς Συνόδου ἦταν καί ὁ Ἐπίσκοπος Τεγέας, ὀνόματι Ὠφέλιμος. Γι’ αὐτόν, ὅμως, τόν ἅγιο Πατέρα δέν γνωρίζουμε πολλά γιά τόν βίο του, παρά μόνον ὅτι ἦταν Ἐπίσκοπος στήν ἀρχαία ἐδῶ Ἐπισκοπή Τεγέας Ἀρκαδίας καί ὅτι ὑπέγραψε στά Πρακτικά τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Σώζεται ἀκριβῶς ἡ φράση – ὑπογραφή: «Ὠφέλιμος Ἐπίσκοπος Τεγέας ὁρίσας ὑπέγραψα».

Πράγματι, ἡ Τεγέα ὑπῆρξε σπουδαία πόλη τῆς ἀρχαίας Ἀρκαδίας καί φέρει ἐξαιρετική ἱστορία. Μάλιστα, ὑπῆρχε στή Τεγέα καί ναός τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς μέ ἐξαιρετικά ἀγάλματα, μέ σπουδαιότερο ἐκεῖνο τῆς θεᾶς Ὑγείας, κεφαλή τῆς ὁποίας εὑρίσκεται τώρα στό ἐθνικό ἀρχαιολογικό μουσεῖο (Ἀθήνα) καί εἶχε εὑρεθεῖ τό 1901 ἀπό Γάλλους ἀρχαιολόγους μέ τίς ἀνασκαφές τους στήν Τεγέα. Τό σημερινό, μάλιστα, ἀρχαιολογικό μουσεῖο τῆς Τεγέας εἶναι ἀξιόλογο, κτισμένο τό 1908 καί τυγχάνει δωρεά τοῦ Μητροπολίτου Νείλου τοῦ Σμυρνιωτόπουλου καί τοῦ Ἱδρύματος Στασινοπούλου.

Τούς χριστιανικούς αἰῶνες ἤδη ἀπό τόν Ε’ αἰῶνα ἔχουμε τήν Ἐπισκοπή Τεγέας καί αὐτό εἶναι πολύ σημαντικό γιά τήν καθιέρωση καί ἀνάπτυξη τοῦ χριστιανισμοῦ. Σώζεται μάλιστα καί Βασιλική τοῦ 6ου αἰῶνα μέ ὑπέροχα ψηφιδωτά. Ὁ σημερινός Ἱερός Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου, ὅπου εὑρισκόμεθα, γνωστός ὡς Παλαιά Επισκοπή, ἦταν κτισμένος τόν 11ο αἰ. ἀλλά ἀργότερα ὑπέστη πολλές καταστροφές καί μόλις τόν 19ο αἰ. ἀποκαταστάθηκε μέ ἐπιμέλεια τοῦ γερμανοῦ ἀρχιτέκτονα Ἐρνέστου Τσίλλερ. Τό ἐσωτερικό του διακοσμημένο ἀπό τόν ζωγράφο Ἀγήνορα Ἀστεριάδη περί τό 1935. Καί μακάρι, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, νά εὑρεθεῖ καί ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Ὠφελίμου, ὁ ὁποῖος, κατά τήν παράδοσιν, εἶναι ἐδῶ κοντά.

Ἀλλά ἡ παρουσία τοῦ Ἐπισκόπου Τεγέας Ὠφελίμου, ἑνός ἐκ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Δ’ Οἰκ. Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος, μᾶς παρέχει τήν εὐκαιρία νά ὁμιλήσουμε περί τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καί κατά κυριολεξίαν Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ μεγάλες ἐκεῖνες ἅγιες μορφές πού μέ τήν παιδεία τους, τόν ἐνάρετο βίο τους, τόν λόγο καί τήν γραφίδα τους, τήν ὁμολογία τῆς πίστεώς τους καί τήν ὅλη τους ποιμαντική δράση στερέωσαν τήν χριστιανική διδασκαλία. Καί αὐτό τό ἐπέτυχαν μέ τήν ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τήν καθιέρωση τῶν δογμάτων. Οἱ θεοφόροι ἅγιοι Πατέρες δίδαξαν τόν λαό τοῦ Θεοῦ, ἀνέδειξαν τό χριστιανικό ἦθος, στήριξαν τήν Ἐκκλησία, διέδοσαν τό Ἱερό Εὐαγγέλιο, φανέρωσαν τήν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ στήν ἀνθρωπότητα. Τό ἔργο τους ἦταν πράγματι οὐσιαστικό καί μεγαλειῶδες.

Εἶχαν ἰδιαίτερο φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «αὐγασθέντες ἐξ ἑνός ἅπαντες καί τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Πνεύματος», ἐτύγχανον μεγάλης παιδείας ἑλληνικῆς τε καί χριστιανικῆς, ἑρμήνευσαν τήν Ἁγία Γραφή, ἔγραψαν σπουδαῖες θεολογικές πραγματεῖες καί διεμόρφωσαν τήν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας.

Μεγάλοι Πατέρες καί Διδάσκαλοι ἦσαν μεταξύ ἄλλων οἱ: Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, Μέγας Ἀθανάσιος, Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Γρηγόριος Νύσσης, Κύριλλος Ἱεροσολύμων, Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής,

Θεόδωρος Στουδίτης, Μέγας Φώτιος, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, Συμεών ὁ νέος θεολόγος, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός κἄ.

Ἔτσι, οἱ Πατέρες δημιούργησαν τό φρόνημα καί τό ἦθος τῆς Ἐκκλησίας, γι’ αὐτό καί ἡ Ἐκκλησία ἀποκαλεῖται καί ὡς «Ἐκκλησία τῶν ἁγίων Πατέρων». Ὁ λόγος τους ἀκουγόταν ὄχι μόνο στήν Κωνσταντινούπολη, τά Ἱεροσόλυμα, τήν Ἀλεξάνδρεια καί τήν Ἀντιόχεια, ἀλλά παντοῦ, σέ πόλεις, κωμοπόλεις καί χωριά. Ἄλλωστε, στά χρόνια τους λειτούργησαν καί σπουδαῖες «Κατηχητικές Σχολές». Οἱ ἅγιες αὐτές μορφές στήριξαν ποιμαντικά τούς ἀνθρώπους καί ζωσμένοι κυριολεκτικά τό «λέντιον» τῆς διακονίας πρός τόν συνάνθρωπο ἦσαν ἀκούραστοι καί ἔτρεχαν κοντά στούς ἀσθενεῖς, στούς πτωχούς, στούς ἀδικημένους, στούς εὑρισκομένους σέ ποικίλες θλίψεις.

Ἵδρυσαν νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα, λωβοκομεῖα, λεπροκομεῖα, λοχοκομεῖα, δηλαδή μαιευτήρια, ξενῶνες γιά ταξιδιῶτες καί ἀστέγους, μέ πρῶτο βέβαια ἵδρυμα τήν περίφημη «Βασιλειάδα». Δηλαδή, δέν ἔμειναν μόνον σέ ὡραίους λόγους περί ἀγάπης καί ἐλεημοσύνης, ἀλλά τίς ἀρετές αὐτές τίς ἐφήρμοσαν στήν πράξη. Ἡ ἀγάπη τους πάντοτε εὕρισκε τρόπους νά θεραπεύει τόν πόνο καί τήν θλίψη. Ἀλλά, ἀκόμη, μέ τήν μόρφωσή τους, τήν ἄσκησή τους, τίς προσευχές καί τίς νηστεῖες τους καί βέβαια καί μέ τό κῦρος πού διέθεταν, τακτοποίησαν καί πολλά πρακτικά ζητήματα τῆς πνευματικῆς τῆς κατά Χριστόν ζωῆς καί διευθέτησαν πολλά θέματα τοῦ Μοναχικοῦ βίου.

Πράγματι, αἰῶνες τώρα οἱ Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ φορεῖς τῆς Παραδόσεως καί τοῦ ἤθους τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι προσεγγίζοντας τή ζωή τους ἤ τά συγγράμματά τους λαμβάνουμε μεγάλη διδαχή γιά τήν χριστιανική βιοτή μας.

Μποροῦν, λοιπόν, οἱ Πατέρες, νά σταθοῦν καί γιά μᾶς σήμερα ζωντανές πηγές, φάροι καθοδηγητικοί καί θησαυροί πρός ἀξιοποίηση. Οἱ Πατέρες δέν εἶναι παρελθοντολογία, οὔτε τά συγγράμματά τους εἶναι ἁπλῶς γιά νά κοσμοῦν τά ράφια τῶν βιβλιοθηκῶν μας. Οὔτε ἡ διδασκαλία τους ἀντιδραστική καί ἀνεφάρμοστη θεωρία. Εἶναι κρίμα, πού δυστυχῶς στά σχολεῖα μας, δέν διδάσκονται κείμενα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά γίνεται τοῦτο, ἐδῶ στήν Ἑλλάδα.

Συνεπῶς, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καί στήν ἐποχή μας ἔχουν λόγο καί εἶναι οἱ κατ’ ἐξοχήν διδάχοι τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας. Τό ζητούμενο κάθε φορά εἶναι, πῶς καί ἐμεῖς θ’ ἀποκτήσουμε πατερικό φρόνημα καί πῶς μ’ αὐτό, θά προχωροῦμε στήν ἐπίλυση καί τῶν συγχρόνων θεμάτων.

Ἰδού, λοιπόν, ὅτι η μαρτυρία καί ἡ μνήμη καί ἡ ἑορτή σήμερα τοῦ πατρός τῆς Ἐκκλησίας ἁγίου Ὠφελίμου εἶναι ἐξαιρετικά ὠφέλιμη γιά τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας».

Screenshot

Screenshot

Screenshot

